

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**

Θέμα Α

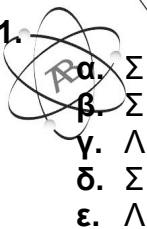
A1. Περίληψη

Προβληματισμοί των νέων για την αγορά εργασίας:

- Ανάγκη σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού για την αποφυγή επιλογής συγκεκριμένων προβεβλημένων επαγγελμάτων και την ακόλουθη όξυνση της ανεργίας.
- Οι μαθητές αποθαρρύνονται , διότι βλέπουν τη ματαίωση των επιθυμιών τους υπό την πίεση της ανάγκης βιοπορισμού/ στο βωμό του βιοπορισμού.
- Δεν προσφέρονται ευκαιρίες καριέρας (επαγγελματικής σταδιοδρομίας).
- Συμβιβασμός με εργασίες που δεν επιθυμούν οι νέοι ή μετανάστευση.

Θέμα Β

B1.

-
- α. Σ
 - β. Σ
 - γ. Λ
 - δ. Σ
 - ε. Λ

B2. α. Κυριολεξία: Το εργασιακό μέλλον των νέων.

Μεταφορά: Εγκλωβισμός σε ένα άδηλο εργασιακό μέλλον.

β. Απαισιόδοξες και αισιόδοξες προβλέψεις για το μέλλον (2025)
Με τη χρήση στατιστικών στοιχείων επιδιώκεται (2^η: «Το 47% ..κοινωνικής συνοχής» , 3^η : «Το 39% ...ποιότητα ζωής.»

- Η ενίσχυση της αποδεικτικής δύναμης των αντίστοιχων θέσεων
- Η πειστικότητα
- Ο προβληματισμός του δέκτη
- Η καλύτερη κατανόηση

- Η αντιθετική παρουσίαση των προβλέψεων για το μέλλον

Με την εκτεταμένη χρήση μαρτυριών (1^η : «Όταν με ρωτούν...ισότητας.», «Από τη μια πλευρά..με δίδαξαν.» 2^η : «πρέπει...της ανεργίας», «ως τελειόφοιτοι...ευκαιρίες») επιδιώκεται:

- Ζωντάνια παραστατικότητα , αμεσότητα, φυσικότητα, αληθοφάνεια
- Πειστικότητα , καθώς οι απόψεις που εκφράζονται απορρέουν από την προσωπική εμπειρία και τις σκέψεις των νέων και καταγράφονται αυτούσιες
- Ο βιωματικός χαρακτήρας , ο προσωπικός τόνος
- Ο προβληματισμός του δέκτη, η ευαισθητοποίηση για τους προβληματισμούς των νέων

B3. Γλωσσικές επιλογές

α) Α' πληθυντικό : π.χ. «δεν μας αποτρέπει να φανταστούμε, σωρεύουμε δυνάμεις, επιμένουμε...»

Με το α' πληθυντικό ο συντάκτης του κειμένου εντάσσει τον εαυτό του σε ένα σύνολο ανθρώπων με τους οποίους μοιράζεται τους ίδιους προβληματισμούς, σκέψεις και ανησυχίες, προσδίδοντας καθολικότητα και συλλογικότητα στο θέμα που πραγματεύεται ενώ παράλληλα καθιστά το ύφος οικείο.

β) Ποιητική λειτουργία της γλώσσας: « αδιαπέραστο πέπλο», «πεδίο εκκόλαψης προσδοκιών», «σωρεύουμε δυνάμεις», «επιμένουμε στην ανάσα της προσμονής» κ.ά.

Με την ποιητική λειτουργία της γλώσσας ο συγγραφέας επικαλείται το συναίσθημα του αναγνώστη, τον συγκινεί και τον ευαισθητοποιεί. Προσπαθεί να του μεταδώσει μια νότα αισιοδοξίας και ελπίδας για το μέλλον. Επίσης, δίνεται έμφαση στη μορφή του μηνύματος και αποκαλύπτονται οι λεπτές αποχρώσεις αυτών που θίγει ο συγγραφέας, δηλαδή υπάρχει πολυσημία. Παράλληλα καθιστά τον λόγο του πιο ζωντανό και παραστατικό.

γ) Ρητορική ερώτηση.

Ο συγγραφέας κλείνει το κείμενό του με ένα ρητορικό ερώτημα. Με αυτό δίνει τη θέση του εμμέσως με ένα παραστατικό και δραματικό τόνο. Διευκολύνεται εξάλλου η επικοινωνία συγγραφέα-αναγνώστη, προσδίδοντας ένα τόνο συνομιλητικό. Τέλος, καθιστά τον αναγνώστη συμμετοχο στον προβληματισμό που αναπτύσσει σχετικά με την εγκαρτέρηση που πρέπει να διαθέτουμε για να αντιμετωπίσουμε το μέλλον.

Θέμα Γ

- Γ1. Το ποιητικό υποκείμενο περιγράφει την ειρηνική ζωή των παιδιών στον Σείριο, στο αστέρι όπου η καθημερινότητα κυλάει ομαλά χωρίς πολέμους, διενέξεις και θανάτους. Μέσα σε αυτό το κλίμα ασφάλειας κι ευτυχίας τα παιδιά διερωτώνται για ένα άστρο στο νυχτερινό ουρανό. Η απάντηση του δασκάλου φορτίζει συναισθηματικά τα παιδιά και τους προκαλεί δάκρυα.

Η αυτούσια μεταφορά των λόγων του δασκάλου σε ευθύ λόγο παρέχει μία στυγνή εικόνα της ζωής στη Γη. Μέσα από την παρομοίωση της γης με «του σύμπαντος αρρώστια και πληγή» τα παιδιά στον Σείριο συνειδητοποιούν ότι η ειρηνική κατάσταση που βιώνουν δεν είναι δεδομένη στις υπόλοιπες περιοχές του κόσμου. Η ειρήνη, η ασφαλής καθημερινότητα, η φιλαλληλία και ο σεβασμός δεν αποτελούν κεκτημένα των ανθρώπων στον πλανήτη Γη. Εντούτοις, τα παιδιά στον Σείριο συγκινούνται με την παρομοίωση των παιδιών της Γης με ακούραστων του ονείρου κυνηγών και με την οπτική εικόνα «κεντάνε με συνθήματα τους τοίχους». Κατανοούν ότι τα παιδιά της Γης εμειπνιστούν σε μία ουτοπική κατάσταση μίας ιδανικής αρμονικής συνύπαρξης χωρίς να εγκαταλείπουν τον αγώνα τους.

Προσωπικά, πιστεύω ότι θα ήμουν ιδιαίτερα ικανοποιημένος/η αν βίωνα την καθημερινότητα των παιδιών στον Σείριο. Πρόκειται για μία ουτοπική ειρηνική κατάσταση με τις αναγκαίες συνθήκες για ατομική και συλλογική πρόοδο κι ευημερία.

- **Είναι αποδεκτή η προσωπική άποψη κάθε μαθητή.**

Πρόσθετοι κειμενικοί δείκτες :

- Ομοιοκαταληξία: «γη – πληγή», «τα παιδιά – τη βραδιά -καρδιά»
- Συσσώρευση αρνήσεων: «ποτέ δε βάλαν, δεν είδανε»
- Παρομοίωση: «σα φτερό θαλασσινό»
- Προσωποποίηση: «ένα άστρο παιδεύει το μυαλό τους»
- Οπτικές εικόνες: «και πάνω ... τα γιορτινά τους», «κεντάνε με συνθήματα τους τοίχους»

Θέμα Δ

Δ1. Τίτλος: Εφόδια και δράσεις για το αύριο.

Ζητούμενο 1^ο : εφόδια νέων

- Τεχνολογική κατάρτιση με αδιάκοπη επιμόρφωση, επαγγελματικός προσανατολισμός
- Πνευματική καλλιέργεια, κριτική σκέψη, αμφισβήτηση
- επιμονή, υπομονή, δημιουργικότητα, αγωνιστικότητα, όραμα
- Δημοκρατικό ήθος, κοινωνική συνείδηση, δυναμική προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Κριτικό πνεύμα, προσπάθεια για επιλεκτική σταχυολόγηση πληροφοριών για αποφυγή παραπληροφόρησης
- Ηθικός εξευγενισμός , ανθρωπιστικό πνεύμα, πνεύμα ανεκτικότητας , στροφή στον συνάνθρωπο, αλτρουϊσμός , αλληλεγγύη , ενσυναίσθηση
- Ενδιαφέρον για την ψυχαγωγία, ποιότητα ζωής
- Οικουμενικό πνεύμα με στόχο την ειρηνική συνύπαρξη

Ζητούμενο 2^ο : Δράσεις για έναν καλύτερο κόσμο:

- Ενεργητική συμμετοχή στα κοινά, πολιτική δραστηριοποίηση μέσα από ομάδες της κοινωνίας πολιτών , πορείες διαμαρτυρίας, έγγραφες καταγγελίες
- Εθελοντισμός:
 - ❖ Η **ανθρωπιστική** δράση περιλαμβάνει την προσφορά υλικών αγαθών ή χρημάτων για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών όπως για παράδειγμα φυσικές καταστροφές, την αποστολή ιατροφαρμακευτικού υλικού και την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, την αιμοδοσία, τη δωρεά οργάνων και τη συμμετοχή σε ομάδες διάσωσης ανθρώπων
 - ❖ Η **κοινωνική** δράση εντοπίζεται στην προσφορά εθελοντικής εργασίας σε συλλόγους και ιδρύματα για την προστασία ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (παιδιών, εξαρτημένων ατόμων, ηλικιωμένων, ατόμων με ειδικές ανάγκες). Συμπεριλαμβάνει δράσεις που αποβλέπουν στη βελτίωση των συγκοινωνιών, στην καθαριότητα των πόλεων, στην προστασία των πεζών και στην προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών.
 - ❖ Η **περιβαλλοντική** δράση σχετίζεται με την ανάληψη πρωτοβουλιών για την προστασία του περιβάλλοντος, της χλωρίδας και της πανίδας, τις αναδασώσεις, την καθαριότητα των ακτών, την ανακύκλωση των απορριμμάτων, τις εφαρμογές εναλλακτικών πηγών ενέργειας κ.τ.λ.
 - ❖ Η **πολιτιστική** δράση περιλαμβάνει την οργάνωση και διεξαγωγή διάφορων καλλιτεχνικών δρώμενων θεατρικών, μουσικών, ποιητικών, εικαστικών που δεν αποσκοπούν στην

απόκτηση κέρδους αλλά διεξάγονται για να ενισχύσουν και να υποστηρίξουν την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων.

- ❖ Η **διεθνιστική** δράση έγκειται στην προσφορά αλληλεγγύης και γνώσης προς τις χώρες του Τρίτου Κόσμου αλλά και στην παροχή ανθρωπιστικών υπηρεσιών σε χώρες που ταλανίζονται από εμπόλεμες συγκρούσεις

- Δραστηριοποίηση στους χώρους κοινωνικής δικτύωσης με σκοπό: την άσκηση κριτικής στην πολιτική εξουσία, την αποκάλυψη περιστατικών παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων (με ανάρτηση φωτογραφιών, βίντεο...), την ανάρτηση άρθρων, έργων τέχνης που ευαισθητοποιούν , αφυπνίζουν , συνομιλίες , ανταλλαγές απόψεων με νέους άλλων χωρών και κοινή διοργάνωση πολιτιστικών , αθλητικών εκδηλώσεων με στόχο τη σύσφιξη των σχέσεων , την προβολή προτύπων συνεργασίας...

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΔΙΠΛΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑ
ΜΑΡΙΝΟΥ ΡΩΞΑΝΗ
ΠΑΠΠΑ ΕΛΕΝΗ
ΤΣΙΒΓΕΛΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΠΥΡΡΗΙΝΑΣ
www.pyr.gr